

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspeditja v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 188.

V Ljubljani, v soboto 20. avgusta 1898.

Letnik XXVI.

Shod slovenskih visokošolcev

I. Za slovensko vseučilišče.

V petek dne 20. avgusta so se sešli ob 2. uri popoldne slovenski visokošolci k zborovanju, pri katerem se je imelo slovensko dijaštvo izreči za slovensko univerzo. Zbralo se je dijakov okoli 150. Za predsednika je bil izvoljen stud. phil. Reischer, za prvega podpredsednika stud. med. Pikel, za drugega podpredsednika stud. phil. Kunšič. Župan g. Hribar pozdravi dijake v imenu Ljubljane, posl. indež. glavarja namestnik vodja Povše v imenu deželnega odbora. O vseučilišču je poročal stud. univ. Konrad Vodušek. Njegovo poročilo je bilo skrbno sestavljeno iz zgodovinskih in statističnih podatkov. Zlasti dobro in pregledno je poročal o zgodovini napora za slov. vseučilišče. Že l. 1816. so bile slovenske stolice v Ljubljani, v Gorici in v Gradcu pod francosko vlado. L. 1849 smo imeli slovenska predavanja, leta 1868 je vse zaspalo. Leto 1869 je zopet poživilo nado na slovensko vseučilišče, a v naslednji dobi je izginila, dokler je nismo poživili sedaj v najnovšem času. Poročevalec je izračunal število slovenskih visokošolcev na 500—520. To število ni premajhno, saj je bilo v Črnovicah prvo leto vseučiliškega obstanka le 209 poslušalcev, v Besanconu 197. Tudi izgovor, da nimamo učnih močij, je jalov. Bogoslovne profesorje imamo že sedaj, izvrstnih pravnikov nam ne manjka, za filozofične stolice je pa dežela pripravljena žrtvovati, da se izpolnijo, saj je sedaj dvema odličnima dijakoma s tem namenom dala podporo. V prvi vrsti je pa poklicana država, da skrbi za vseučilišče, ker dobiva ž njega uradnike. Da se izpolnijo pri nas vsa mesta, je treba 961 akademično izobraženih mož, s srednjih šol prihaja vedno

več dijaštva. Z ozirom na davke, ki jih plačuje dežela (čez 20 milijonov), pravi govornik, smemo reči, da »državna pravičnost in politična moralna« zahtevata slovensko vseučilišče. 2,270.220 gold. 74 kr. stanejo vseučilišča v Avstriji na leto. Od te svote bi morali Slovenci dobiti razmerno 5 odstot., to je približno 180.000 za vseučilišče.

Dijakom slovenskim je s političnih vzrokov težko stanje na nemških vseučiliščih; če imamo torej potrebne pogoje za slovensko vseučilišče, naj se nam da. K sklepu predlaga resolucijo, ki zahteva, da se ustanovi v Ljubljani vseučilišče z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto, na katerih se naj od začetka upošteva, potem izključno uvede slovenski jezik.

Za tem korenitim poročilom je poročal stud. phil. Majcen v istem vprašanju s političnega stališča.

Dr. Majaron reaguje na besede predgovornikove, da sta odbor za osnovo vseučilišča in njegov tajnik (dr. Majaron) obljubila spomenico na državni zbor, a je ne izvršila, češ da se to ne bi zgodilo: 1. ker parlament tega vprašanja sedaj niti obravnati ne bi bil mogel, 2. ker hočejo stvar bolje premisliti, da spomenico temeljiteje sestavijo. Zahvaljuje se dijakom za odločno manifestacijo.

Pri zborovanju je bila resolucija soglasno z navdušenjem sprejeta. (Dalje sledi.)

Bismarck in Poljska.

Stopil je torej pred sodnji stol oni mož z mečem in krvjo, ki je igral tako veliko ulogo v celi Evropi in hotel spraviti celo Evropo pod svoj kirasirski kvader. Francoska si je oddahnila, stari spomini so se obnovili in dočim je Nemčija

s tugo gledala moža stvaritelja na mrtvaškem odru, se je razlegala drugod tožba in kletev. Med narodi, ki so imeli največ pravice do sovrastva, je gotovo Poljska. Bismarck in Poljska! Dva pojma, ki sta si bila vedno do skrajnosti nasprotna. Bog ve, zakaj je Bismarck tako sovražil Poljsko, zakaj je vse moči napejal, da zatre zadnje ostanke, nekdanje velike Poljske, ki so mu bili izročeni na milost in nemilost? Dejstvo je, da je bila jedna njegovih najrazvitejših in najhujših strastij — sovražstvo do Poljske. Morda ga je še kot mladega moža privedla kaka malenkost do tega strašnega sovražstva, ki je ostalo do zadnjega zdihljeja. Navadno se strasti in navdušenosti v gotovi dobi možkega življenja ublažijo, pri Bismarcku je bila izjema. Z isto silo in ognjevitostjo je ves čas svojega delovanja delal na zator poljske narodnosti.

Iz sovražstva do Poljske je pred vsem vprizoril slovit »Kulturkampf«, da bi uničil ugled in vpliv katoliške cerkve med pruskimi Poljaki. Dobro je uvidel, da je prav za prav jedina opora nemškemu Poljakom katoličanstvo, ki jih opominja in veže s slavno preteklostjo, jih krepi in jim vzbuja upanje na lepšo bodočnost, jim zagotavlja popolno narodno prostost in enakopravnost in koplje prepad med slovanstvom in prusaštvom, ki sloni na luteranstvu. Sovražen slovanstvu in Rimu je vprizoril gonjo in preganjanje, kakoršno se more lahko primerjati s starim rimskim. Ta železni mož ima na vesti dejstvo, da je bilo pregnano več ko 80.000 Poljakov in oroanih strehe in kruha. Z vsemi pripomočki, ki so bili vsemogočnemu ministru na razpolago, je hotel sistematično uničiti poljsko narodnost. Program je bil kaj bistroumen. Najpreje je hotel zatreti v Poljski katoličanstvo, najkrepkejšo njih oporo, potem jih pa

LISTEK.

Pogled v leto 4000.

Lepo poletno jutro je, dné 20. avgusta leta 4000. Gospod Radoznan, višji uradnik v Ljubljani, vsedel se je bil ravno k zajutreku. »Tako, sedaj pa še časnik«, pravi in pritisne na gumb električne naprave, krog katere je stal napis »Osrednji časopis«. Takoj začuje se glas: »Najnovejše danes je poročilo o sinočnji seji slovenske akademije vednostij, kjer je predaval siavni profesor ljubljanskega vseučilišča, zgodovinar dr. Brskač o zadnjih najdbah starin iz leta 1898. Želite videti in poslušati, ali samo čitati?« »Videti in poslušati«, odgovori g. Radoznan.

Komaj izgovori, že se prikaže na steni, Radoznanu nasproti, podoba profesorja Brskača, kateri stoječ pred pripravo, ki je neka zveza telefona, teletroskopa in drugih naprav, govori svojim kolegom akademikom, sedečim v svojih sobah v Ljubljani, Zagrebu, Pragi i. t. d. Take so seje leta 4000.

Profesor Brskač govori tako-le:

»Gospoda moja! Delaveci, kopajoči pretekli teden nov kanal, zadeli so ob prastaro zidovje.

Poklicali so takoj mene in ko smo kopali dalje, spravili smo na dan štirivoglat prostor, ki je po svoji opravi bil brez dvoma prodajalnica branjevca, kajti smo našli v njem tehnicu in razne omare in posode. Dasi se ne more natanko določiti starost te najdbe, ker manjka v to potrebnih podatkov, vendar se toliko z gotovostjo lahko reče, da je brez dvoma ostanek iz konca 19., mogoče tudi iz začetka 20. stoletja. Našli smo namreč v nekeji omari kup papirja, sicer že prhlega, katerega je moj tovariš glasoviti kemik profesor Žvepljač z raznimi kemikalijami prepariral, da ga ohrani razpada.

Preiskal sem ta papir, in pokazalo se je, da nam je bilo naključje podarilo veleznamenito najdbo, ki je posebnega pomena za naziranje kulturne zgodovine.

Med raznimi zavitki našel sem namreč kose časopisov »Rodoljub« in »Slovenski Narod« in avgusta meseca 1898. leta nekaj rokopisov, namenjenih tema listoma. Razvideti je iz teh odlomkov, da je takrat vladalo pri nekaterih čudno naziranje glede vzrokov nesreč in hudodelstev.

Tako pripoveduje »Slovenski Narod«, da se je obstretil kmetski fant, ko je streljal z možnarji, in kaj je listu vzrok tej nesreči? Duhovni,

kajti ti so se udeležili volitve župana; na čast novoizvoljenemu županu pa so fantje streljali, torej so duhovni krivi te nesreče, oni imajo tega fanta na vesti. Na vesti bi ga pa vsekako tudi imeli, ako bi bila pri volitvah zmagala stranka dotičnega dopisnika, in bi bili fantje streljali tej stranki na čast. Tako streljanje kazalo bi bilo seveda zavednost in oliko, nesrečo pa, ki bi se bila pripetila, zakrivili bi bili duhovni, ker — no, ker so sploh tako predrzni, da so na svetu in to mora jeziti vsacega, torej tudi ponesrečenega strelca, kateri je radi te jeze bil nepreviden.

Na Gorjancih bil je umorjen popotnik, kdo je kriv? Duhovni. Drugod so se topli fantje, kdo je kriv? Duhovni. Namreč: Duhovni naj po Gorjancih stražijo popotnike in naj po noči hodijo za fanti. Ali so to morda smešne zahteve?

V rokopisu je shranjen zelo zanimiv, seveda še ne priobčen popis boja dveh branjevcev za vodo v Ljubljani. Nasprotje mej tema časti vrednima ženama nastalo je radi cene neke kokoši, katero je jedna po mnenju neke druge prepoceni prodajala in s tem »tlačila« ceno. Z rokami pričeti boj nadaljevali ste z mnogo gibčnejšimi jeziki. Kdo je kriv? Brez dvoma stolni kapitelj, ki moli brevir, mesto da bi miril duhove branjevcev, kedar so razburjeni.

54 4000.

sistematično germanizovati. Zato je imel svoje načrte. Poskusil je z naseljevanjem Nemcev v poljskih krajih, in to sredstvo se je še do danes ohranilo, kakor smo videli v zadnjem zasedanju nemškega državnega zbora, ki je dovolil toliko in toliko milijonov za naseljevanje Nemcev. To je vse duh — pokojnega Bismarcka. Z največjo sumljivostjo je pazil na vsak pokret med Poljaki, s policijo, ki je bila surova in pretiranega njegovega duha, je hotel vsako gibanje v kali udušiti. Poljakom je zabranil z zvito opreznostjo pristop do vseh javnih služb in privoščil jim ni niti najskromnejše službice, ki je bila plačana. Poljaki so bili brez vseh javnih državnih pravic, povsodi je imel Nemeč in naj je bil desetkrat manj vreden, prednost pred poštenim, značajnim Poljakom.

Res čudno je, da je gorelo toliko sovraštvo v prsih tega moža. V vsakem pogovoru, ki se je tikal politike, je prihajal kakor refren bojni krik: proti Poljski! Ko je l. 1890 umolknil, je zavladalo v celi Poljski veliko veselje. Upanje je zopet oživel in začeli so zopet gledati s tolažbo v bodočnost. Vsi so obrnili svoj pogled na mladega suverena, ki je imel, kakor se je zdelo, plemenitejše vzore in namene. Toda Poljaki niso dovelj računili s sovraštvom, ki je še trepetalo v pokopnem velikanu. Ves besen, da se njegov program opušča in da nastopa novi kancelar Caprivi pota pravičnosti proti vsem narodnostim države, je začel proti politiko nasproti Capriviju. Samotar iz Friedrichsruhe je delal tedaj kakor skriven stroj, ki je uničeval vse dobro, kar se je obetalo pravičnosti na ljubo. Vsakokrat, ko ga je obiskal cesar, ni pozabil starec oznanjevati svoj evangelij sovraštva in stereotipno je polagal mlademu možu na srce: uničiti, zatreti, pregnati Poljake! Našli so se ljudje, ki so se fanatično navdušili za ta Bismarkov evangelij in osnovalo se je društvo z imenom Hekatiste po začetnih črkah njegovih prvih članov. To društvo je imelo nalogo buditi in širiti Bismarckovo idejo: sovraštvo do vsega, kar se nazivlje poljsko. To društvo je veliko vplivalo na vladarja. Krivice napram Poljski se nadaljujejo, vlada se ne ozira niti na cerkev, niti na šolo, celo niti na družino.

Zistem uničevanja in germanizacije se je lepo nadaljeval in razvijal po Bismarckovih epigonih. Še pred kratkim je n. pr. predsednik jedne renske provincije obnovil stare dekrete, ki izganjajo vsakega delavca v provinciji, ki je poljske narodnosti in nima te sreče, da bi ga rodila pruska mati. Zdaj pa se je boj zanesel celo daleč od Poljske nad ruske in avstrijske poljske podanike.

Začetkom avgusta bi se imel vršiti kongres poljskih naravoslovcev in medicincev v Poznanju. Shod je bil naznanjen že leto dni, pripravljalo se je z največjo skrbjo in marljivostjo; zadnje uro pa prepove shod vlada in preti s policijskim izgnanstvom vsakemu tujcu, ki bi prišel na shod. Mala peščica poznanjskih učenjakov pa seveda ne more izpeljati tako bogatega in obširnega programa, ki se je bil sestavil. Vedno se baha Pruska,

da je pionir civilizacije in steber vede, sedaj pa žrtvuje napredek v vedi slepemu političnemu sovraštvu. Toda vlada ni prepovedala shoda samo zato, da bi tako preprečila zблиžanje poljskih učenjakov iz vseh krajev, marveč imela je še drug vzrok; mislila je namreč in pričakovala, da pridejo v Poznanj ne samo poljski učenjaki, temveč tudi hrvaški, češki, slovenski itd., torej da bi bil Poznanj tretje mesto, kjer bi slavili Slovani po Palackyjevi slavnosti v Pragi in Mickieviczovi v Krakovu svojo vzajemnost.

Mora, ki tlači nemški šovinizem in mu ne da spati, je slovanska vzajemnost. Toda ovirati more združenje, preprečiti ga ne more.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. avgusta.

O položaju piše »Linzer Volksblatt«: »Odlična oseba nam piše, da smemo pozdravljati poročilo, da se zopet snide državni zbor, ker je nujno potrebno, da sedanja večina javno dokaže svoj obstanek. Nam se dozdeva, da se za kulisami nekaj pripravlja, kar more zaščititi le odločna izjava desnice, da je solidarna in jedina v vsakem slučaju. Po naših mislih se bode z ozirom na najnovejšo dogodke tudi katoliška ljudska stranka lahko pridružila taki izjavi. Vsa njena glasila na Tirolskem, Solnograškem, Štajerskem in Gor. Avstrijskem jasno izjavljajo, da nemški narod v planinskih deželah v veliki večini noče ničesa vedeti o Schönererju, Wolfu, Funkeju, Pergeltu in tovariših, temveč zahteva avstrijsko politiko. Ta politika pa ne sme sloveti na izključno narodni podlagi, temveč na načelih, katera je desnica izrazila v adresnem načrtu. Izjava, da desnica ustraja pri teh načelih, bode onemogočila ali vsaj obtežila spletke za kulisami. Te spletke hočejo pripraviti pot centralistiško-liberalni vladi. Ogerski upor v nagodbenem vprašanju proti grofu Thunu ima nekaj smisla, ako sodimo, da se je baron Banffy dogovoril z liberalno-neutralistiškimi državniki v Avstriji. Ta račun mora izvrševalni odbor desnice prej ko mogoče prekrizati. In zato želimo, da se državni zbor kmalu snide. Drugega vspeha seveda ne pričakujemo. Da hočejo Ogrri v kalnem ribariti, je ž njihovega stališča umevno. A to jim moramo zaščititi. Avstrijska zbornica je že od Badenija soglasno zahtevala, da Ogrom odpove carinsko in trgovinsko zvezo. Ogerska ni tako močna, da bi z Avstrijo mogla le leto dni prenašati carinski boj. Sedaj pa se Ogrom zdi, da se Avstrija boji tega boja. To daje Ogrom pogum, da pretiravajo svoje zahteve in se vtikajo v naše notranje stvari. Vse spletke za kulisami delajo na to, da pridejo zopet centralistiški liberalci na krmilo. In to moramo preprečiti. To zahteva velika večina avstrijskega prebivalstva.« — Teh mislij tmo tudi mi. Vlada naj nikar ne misli, da bode s prijenljivostjo pridobila opozicijo in zlomila obstrukcijo. Ljudje, kakor so Schönerer, Wolf in tovariši niso v za-

dregi za sredstva, da morajo razsajati in divjati, kajti mirnega, resnega dela se bojé. Vlada bi v odločilnem trenutku pokazala vso slabost, ko bi se udala liberalno-mažarski zvezi. »Bud. Hirlap« pa poroča, da je avstrijska vlada sprejela ogerske zahteve in da bode pred otvoritjo državnega zbora preklicala jezikovni naredbi.

Rusinski osrednji volilni odbor je dne 11. t. m. odposlal na cesarja spomenico, v kateri odločno ugovarja sklepu gališkega dež. zbora, da bi se razširila deželna avtonomija in kompetenca dež. zbora ter vpeljale posredne volitve potom dež. zborov. Dalje naglašá, da je za dotični sklep dež. zbora od 14 rusinskih poslancev glasovalo le pet in da adresa nasprotuje rusinskim koristim. Ako se vpeljejo indirekne volitve, potem so Rusini na milost in nemilost izročeni Poljakom. Rusini žele razdelitev dež. šol. sveta ter naštevajo več drugih želja, mej drugimi, da bi cesar pomilostil rusinske kmete, ki so zaprti zaradi lanskih izgredov pri volitvah. To spomenico je podpisalo osem oseb, mej njimi državni poslanci Tanjackievič, Okunievski in Jarosievč, ki so v državnem zboru podpirali obstrukcijo. Frakcija Barvinski te spomenice ni podpisala. Nesloga je stari slovanski greh.

Praški župan dr. Podlipny bode nosil odslej, kakor dunajski, po sklepu mestnega zbora, zlato častno verižico. Dne 18. t. m. je bila posvečena v mestni kapelici in izročena županu po dveh najstarejših odbornikih, Eckertu in Březnovskemu. Oba sta pozdravila župana, in Březnovsky je rekel med drugim: »Želim, da bi dal Bog, da bi ta častna verižica krasila vedno češka prsa, v katerih bije tako pošteno in verno srce za češko stvar in slovansko Prago, kakor v prsih sedanjega župana.« — Župan dr. Podlipny se je izbranimi besedami zahvalil.

Špansko-ameriška vojska. Vse kaže, da se mirovna pogajanja ne bodo tako mirno rešila, ker Američani iztegajo kremplje tudi na Filipine, a Španci naglašajo, da je bil mirovni zapisnik že podpisan, predno se je Manila udala Američanom. Sploh bode filipinsko vprašanje delalo težave. Prvotno prebivalstvo na otokih je v zadnji vojski zgubilo ves strah pred Evropejci, trebalo bi močne posadke, da bi krotila divje rodove, ki so v veliki večini. — Američani dobe Kubo in Portoriko, a ob enem tudi nov stalen davek. Zjedinjene države so namreč početkom vojske vpeljale vojaški davek, ki znaša vsak dan okoli jeden milijon dolarjev. In ta davek bržčas ostane za vedno.

General Černajev †. Dne 16. avgusta je umrl na Ruskem na svojem posestvu general Černajev, 70 let star. Proslavil se je pokojnik osobito s tem, da je zavzel glavno turkestansko mesto Taškent. Rojen je bil leta 1828. Udeleževal se je turške vojne na Krimu in kavkaških bojov; leta 1864 je prišel kot generalmajor v Turkestan ter je osvojil Taškent, leta 1867 stopil je v Moskvi v pravdniško službo, toda kmalu je

Višja cerkvena oblast se vedno pozivlje, naj dotične duhovne kaznuje z vso mogočo strogostjo. Natezalnice, vijaki in drugo tako orodje posoja vredništvo dotičnih listov brezplačno.

Vednost je dosedaj iskala vzroke nesrečam in hudodelstvom v žalostnih socialnih razmerah ali v nesrečnem slučaju, ti veli listi papirja kažejo nam, da so svoje dni iskali Slovenci teh vzrokov drugod.

Gospodu Radoznanu se že mudi v urad, hitreje hoče torej do konca izvedeti poročilo, profesor govori mu prepočasí. Pritisne torej na gumbe in na beli tabli, stoječi na ukusnem stojalu v kotu sobe, prikaže se z lepimi črnimi črkami tiskani ta-le konec poročila:

»Tako torej, gospodje kolegi,« končal je profesor Brskač, »sem Vam pokazal zanimiv odlomek zgodovine iz konca 19. veka. Kakor se je koncem 18. veka skušala posvetna oblast vtikati v cerkvene zadeve, tako so, seveda v primerno manjši meri med Slovenci se hoteli mešati koncem 19. stoletja zunaj cerkve stoječe moči v cerkvene zadeve. Razlogi za to so vsakemu, kdor količkaj pozna tedanje razmere, jasni.«

Akademiki so pritrjevali profesorju.

Vrba žalujka

na grob vrlega rojaka

Ivana Dolžan - a.

Osem preteklo je dnij, odkar sva se bratski sestála,
Srečen ob tebi sem bil, srečen in glasno vesel.
Čil ti takrat si še bil in nove koval si načrte,
Bil po telesu krepak, bil si po duhu junak.
Danes mrtvaški že prt odeva brezkrvno ti lice;
Duh je razpel si perot, vzletel nad zvezde krilat. — — —
Osem preteklo je dnij, iz naše izbrisan si čete,
Nam pa utripa srce, solza nam lice kropi.
Padel nenadno si mož, kot padla bi lipa brsteča,
Padel čez noč si nakrat, strl te je smrtni vihar.
Toda ni v cvetju te strl; obložen z bogatim si sadom.
Srca ti vsaki utrip dihnil je bratu pomoč.
Živel za druge si več, kot zase si hotel živeti.
Redek ti bil si značaj, redki ljubezni bil kip.
Zibal je tebe Triglav, planin te bistrila je sapa,
Bléda nebeška ljubkost zblažila mehko srce.
Váse te zvalil je svet, da njega spoznal si kovarstvo,
Vrnil si v hram se modric, bratom utehe delit.
Svetil ti bistrí je um, krepčala kremena te volja,
V prsih pa mehko srce bilo za narod je tvoj.
Sodil ti nisi ostro, a sebe si strogo obsojal,

Bratu bil nisi nikdár krute osvete tirán.

Jezik nikoli ni tvoj objestno klevétal ob drugih,
Sebi si trebil pezdír, bruno pa brata zakril.
Vendar pa stal si junak, kot gorska kremena škrbina,

Kadar za pravdo na boj klical te sveti je glas.
Klonil ti nisi glavé, da molil bi zlate malike:
Trgal se nisi za čast, hotel si biti značaj.

— — — — —
Osem preteklo je dnij, ko gledal sem v jasno ti lice,

Jasno pač tebi lahkó: pekla ni slaba te vest!
Sredi napora pozval pred sé te Bog je mogočni:
Njega neznana je pot, mračen Njegov nam je sklep!

Brzo, nenadno pozvan pred stol si moral sodnikov,
Blagor, ki lahko odda, vsaki trenutek račun!

— — — — —
Osem preteklo je dnij, odkar sva se bratski sestála,

Srečen ob tebi sem bil, srečen in glasno vesel.
Danes za tabo solze kropijo mi žalostno lice,

V prsih topi se srce, ker mu po tebi je žal.
Koliko steče se dnij, da zopet se bova sestála?

Dušo mi tare nemir, strah mi zažiga obup:
Skala ti bil si vsekdár, jaz često valov sem igrača;
Prosi v nebesih za mé, záte na zemlji bom jaz.

F. S. Finžgar.

bil zopet premeščen v armado. Leta 1875 je ostavil službo. Ustanovil je na to v Petrogradu list »Ruskij Mir«. Leta 1876 je prevzel poveljništvo srbske vojske ob Moravi, kjer je bil dne 29. oktobra pri Aleksinacu od Turkov premagan. V rusko-turški vojni ga niso porabili. 1877. leta je agitiral po Avstriji, iz Prage so ga pregnali, in potem je živel na Francoskem. Začetkom leta 1879 je skušal Černajev v Rumeliji pregovoriti Bolgare, da bi se uprli, toda meseca marca so ga v Adrianopolji zaprli in poslali na Rusko. Od 1. 1882 do 1884 je bil generalni guverner turkestanskega vojaškega okraja v Taškentu. Od tedaj je bil član vojnega sveta.

Koliko so zgubili Španci v ameriški vojni. Od 4. marca 1895 do 30. junija 1898 so izdali: 124,211.274 pezeta, katere so dobili za prodanih 322.944 billetes de Cuba, 28,924.484 za 60 tisoč državnih not iz leta 1886, posojilo 400 milijonov, colninska dohodnina je jamčila za 372 milijonov, prihodki pariške finančne kupčije, nakupi srebra itd. 4,331.691, posojilo španske banke 292 milijonov, novo posojilo na colninske prihodke 160 milijonov, s 4% obrestovani notranji dolg 145 milijonov, filipinsko posojilo 185 milijonov, skupaj 1.654,467.449 pezeta. (Pezeta v srebru je nekako toliko ko naša krona). Toda všteti niso veliki stroški za prevažanje in za material, tako tudi ne plače vojaške, živež in material za Kubo. Prvi stroški še niso znani, a drugi znašajo 320 milijonov pezeta. Kolikor je torej doslej znano, znašajo izdatki 1974 milijonov. — Vojaštva je poginilo: Od marca 1895 do marca 1897 so poslali tja 180.431 vojakov, 6222 častnikov, 615 višjih častnikov in 10 generalov. Ker je bilo na Kubi prej že 12.000 mož, je štela vsa armada 200.000. V vojni jih je padlo prav malo: Na bojišču je izdihnil 1 general, 60 častnikov in 1314 vojakov; 1 general, 81 častnikov in 704 vojakov je pomrlo vsled ran; 463 častnikov in 8164 vojakov, kateri so bili ranjeni, jih je ozdravelo. Na rumeni mrzlici jih je umrlo: 313 častnikov in 13.000 mož; 127 častnikov in 40.000 vojakov je pomrlo vsled drugih boleznij. Od 1000 zgubljenih mož jih je poginilo 10 na bojišču, (oziroma so pomrli pozneje vsled dobljenih ran), 66 na rumeni mrzlici, 201 vsled kake druge bolezni in 143 jih so poslali v domovino. Število umrlih in ranjenih, katerih niso poslali domov, znaša okoli 20.000. Iz tega torej sledi, da jih je izmed 1000 na Kubo poslanih vojakov bilo do 1. marca 1897 zgubljenih 521, več nego polovica. Potem takem jih je poginilo na Kubi najmanj 100.000. Uradno se ceni vojstvo, ki je še sedaj na Kubi, do 180.000, mej temi 70.000 prostovoljcev. Toliška nesreča, vzklila pri tej statistiki »La Estafeta«, ni zadela doslej še nobenega naroda!

Cerkveni letopis.

Okrožnica papeža Leona XIII. škofom, duhovščini in narodu italijanskemu.

(Dalje.)

Še več rečemo: ker so vsled nauka, katerega priznavajo, najtrdnješi stebri reda, imajo pravico do spoštovanja, in če bi se krepost in zasluga

dostojno čislala, bi imeli tudi pravico, da se na nje ozirajo in da so jim hvaležni oni, ki imajo javno oblast v rokah.

Toda katoličani ne morejo, ravno kot katoličani, opustiti želje, da naj bi se dala njih vrhovnemu poglavarju nazaj potrebna neodvisnost in prava in resnična prostost, ki je neobhoden pogoj za prostost in neodvisnost katoliške cerkve. V tej zadevi ne bodo predručile njih mišljenja niti grožnje niti silovitosti; trpeli bodo sedanji položaj, toda dokler bode njegov namen zatiranje papeštva in njegov vzrok zarota vseh veri sovražnih in prostozidarskih elementov, ne morejo sodelovati za njegov obstanek s pritrjevanjem in podpiranjem, ako nočejo prelomiti najsvetejših svojih dolžnostij.

Da naj bi katoličani sodelovali za obstanek sedanjega položaja, to bi bila nespametna in nesmiselna zahteva; kajti po tem bi ne smeli več poslušati naukov in predpisov te apostolske stolice, temveč morali bi jim nasprotovati in se odreči stališču, katerega zastopajo katoličani vseh drugih dežel.

Zato se italijanski katoličani ne vdeležujejo sedanjega političnega življenja ter se njih delo osredotočuje na socialnem in verskem polju in stremi na to, da pravstveno dviga prebivalstvo, je stori poslušno Cerkvi in njenemu vrhovnemu poglavarju, je brani nevarnostij, katere mu prete od socializma in anarhizma, mu vceplja spoštovanje do avtoritete, slednjič, da lajša njegovo bedo z ravnopravnimi deli krščanske ljubezni do bližnjega. Kako bi mogel kdo torej imenovati katoličane sovražnike domovine in jih pomešati zajedno s strankami, ki nasprotujejo redu in varnosti v državi?

Taka obrekovanja razpadejo že pred zdravim domačim razumom v nič. Temeljijo jedino in samo na mnenju, da obstoji usoda, jedinstvo in blagostanje narodovo v dogodkih, ki so se vršili v škodo sv. stolice, kar so obžalovali tudi povsem nesumljivi možje, kateri so izjavili, da je velikanska napaka, razpor z ono veliko napravo, katero je postavil Bog sredi Italije, in ki je bila in ostane najizvrstnejša in neprispodabljava slava njena; ta čudovita naprava, ki obvladuje zgodovino in po kateri je postala Italija izgojiteljica narodov, glava in srce evropske civilizacije. Kakega zločina so torej krivi katoličani, ako žele, da se konča dolgi razpor, ta izvor tako velikih škod za Italijo v socialnem, moralnem in političnem redu, ako zahtevajo, da naj se sliši očetovski glas njihovega najvišjega poglavarja, ki je že tolikokrat želel, da se popravi krivica, in kazal na nepreračunljive dobrine, ki bi iz tega izvirale za Italijo. Resnične sovražnike Italije se mora iskati kje drugje, pri tistih, kateri gnani po svojem krivostem in prostozidarskem duhu, zapirajo oči pred zlom in nevarnostjo, ki preti domovini, ki zavračajo vsako pravo in uspešno poravnanje razpora in ga radi svojih zlobnih namenov hočejo celo podaljšati in poostriiti. Tem in nikomur drugemu naj se pripisuje kruto postopanje, ki je zadelo toliko koristnih katoliških društev, postopanje, ki Nam še iz nekega družega višjega

vzroka napravlja veliko bolelost, ki se pa ne tiče le italijanskih, temveč katoličanov celega sveta.

Po tem postopanju se more vedno jasneje spoznavati žalostni, pomilovalni in neznosni položaj, v katerega so Nas privedli. Če so zadoščali nekateri dogodki, s katerimi niso imeli katoličani ničesa opraviti, da je bilo zatrtih na tisoče dobredelnih in čisto nedolžnih društev, navzlic jamstvu državnih temeljnih zakonov, tedaj bode razumel vsak pameten in nepristranski človek, koliko vspeha morejo imeti zagotovila, katera so dali javni mogotci za prostost in neodvisnost Naše apostolske službe.

(Konec sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 21. avgusta: 12. pobink.; evang.: O usmiljenem Samarijanu. Luk. 10. Ivana Frančiška. — Ponedeljek, 22. avg.: Timotej muč. — Torek, 23. avg.: Filip Ben. sp. — Sreda, 24. avg.: Jarnej ap. — Četrtek, 25. avg.: Ludovik kr. — Petek, 26. avg.: Cefirin pap. — Sobota, 27. avg.: Jožef Kal. sp. — Lunin spremen: Prvi krajec 24. avg. ob 11. uri 40 min. opol. — Musica sacra v nedeljo 21. avg. v stolni cerkvi ob 10. uri: Mašo zložil Karol Santner, graduale Anton Foerster, offertorium Utto Kornmüller.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 20. avgusta.

(Občedijaški shod.) Pri zborovanju o občedijaški organizaciji je prišlo danes do zanimivih diskusij. Poročevalec gosp. phil. Reiser je v prvem delu poročila pozival dijaštvo, naj se v akad. društvih osnujejo klubi, v katerih naj se razpravljajo gospodarsko politična vprašanja, naj se goji znanstvo, naj se skrbi za primerno zabavo. V drugem delu pa je predlagal, naj vse dijaštvo vstopi že v obstoječe ferijalno društvo »Sava.« Krščansko misleče dijaštvo je po gosp. jur. Šinkovcu in g. med. Breclju iskreno pozdravilo idejo o skupni organizaciji in slogu dijaštva, toda naglašalo ob enem nujno potrebo, da se načelno zedini vse dijaštvo, zakaj brez enovitosti v naziranju in delovanju je organizacija nemogoča. V tem oziru je kršč. misleče dijaštvo predložilo, naj se osnuje organizacija na podlagi resolucij vseslovenskega shoda, na podlagi pozitivnega krščanstva, saj so celo zaupniki narodne napredne stranke l. 1894. sami priznali, da treba na podlagi katoliške vere vravnati vse delovanje za narod. Toda velika večina dijaštva se je izjavila, da ne mara organizacije na krščanski podlagi in vsprejela resolucijo, naj dijaštvo kar tako vstopi v »Savo«. Krščansko misleče dijaštvo je glasovalo proti resoluciji in po g. med. Breclju podalo naslednjo izjavo: »Ad perpetuam rei memoriam pribijem naslednje besede: Priznalo se je javno, da je edina preporna točka med nami **krščanstvo**; Vi ne marate na podlagi krščanstva osnovati občedijaške organizacije, v katero, bi mogel pristopiti vsak akademik. Pribijem drugič, da Vi ne marate osnovati občedijaške orga-

Nov zločin.

Angleški spisal Mark Twain.

(Konec.)

Vendar je nemogoče, da bi naštel vse čudovite slučaje blaznosti, katere je imelo občinstvo priliko slišati zadnjih trideset ali štirideset let. Tako n. pr. se je dogodil neki slučaj pred tremi leti v Novem Jerseju. Služkinja Durgin je vlomila o polnoči v spalnico svoje gospodinje ter razrezala gospo z nožem v kosce. Potem je vlekla truplo na sredo sobe ter tolkla in mlatila s stoli in podobnimi stvarmi po njem. Potem je raztrgala pernice in raztresla perje na okoli, vse je potem namočila s petrolejem in zažgala. Na to je vzela malo dete umorjene gospe v okrvavljene roke in šla bosa po snegu v četrt milje oddaljeno sosedovo hišo; pripovedovala je celo vrsto divjih, nasprotujočih se dogodkov o nekih možeh, ki so prišli in hišo zapalili; potem je jokala in opomnila, da se boji, da niso možje umorili njeno gospo, a pomislila ni, da bi jo mogla izdati kri na njenih rokah, na obleki in otroku! Potem je dokazala sama, kakor tudi drugi ljudje, da jo je

gospa vedno rada imela, da torej umor ni moglo biti kako maščevanje, in dalje je bilo dokazano, da ni vzela deklica prav nič iz goreče hiše, niti svojih čevljev. Torej tudi lakomnost ni mogla biti vzrok umoru. Zdaj bo rekel čitatelj: »Bo pa že zopet stari oproščevalni vzrok — blaznost.«

Toda za jedenkrat se je bralec zmotil. Nobenega podobnega oproščevalnega vzroka se ni omenjalo. Porotniki so jo obsodili, nihče ni preganjal guvernerja s kako prošnjo za njeno pomiloščenje, in bila je čisto navadno — obešena. Dekla je bila namreč — revna.

Dalje naj omenjam mladega moža iz Pensilvanije, čegar čudovita izpoved se je pred nekaj leti objavila. Bila je od začetka do konca zmes budalostij brez vsake zveze in prav tak je bil tudi njegov govor na morišču. Jedno celo leto ga je preganjala želja, da bi neko mlado damo ogrdil, da bi se nihče z njo ne oženil. On sam je sicer ni ljubil, tudi oženiti se ni hotel z njo, toda želel pa tudi ni, da bi jo vzela kdo drugi. Nikamor ni hotel iti z njo, in vendar ni maral, da bi jo kdo drugi spremljal. Nekoč se je branil, da bi šel z njo na neko ženitev, ko je pa našla družega

spremljevalca, je čakal nánju na poti ter je nameraval, ali oba prisiliti, da se vrneta, ali pa ubiti spremljevalca. Ko že celo leto ni mogel spati ponoči radi te silne želje, je naposled sklenil, da izvrši svoj namen, t. j. poskusil je, da ogrdi mlado damo. Posrečilo se mu je, posrečilo za celo večnost. Skušal je ustreliti jo v lice, sedečo med stariši, brati in sestrami pri večerji, — da bi uničil njeno lepoto, toda krogla je zgrešila, — in deklica je padla mrtva s stola. Do zadnjega trenutka svojega življenja je obžaloval nesrečno usodo, da je ravno tisti kritični hip obrnila glavo na stran. In tako je umrl, vidno prepričan, da je bila ona kriva, da jo je ubil.

Ta norec je bil obešen. Blaznost ni tukaj nič veljala.

Gotovo raste na svetu blaznost od dne do dne bolj, in hudodelstvo izumira. Nobenega umora ni več — vsaj ki bi bil vreden, da se omenja.

Če je bil prej kak človek umorjen, je bilo mogoče, da se je to zgodilo v blaznosti — če pa zdaj kdo koga ubije in ima poleg tega prijatelje in denar, je to dokaz, da je blazen. Če dandanašnji oseba iz dobre hiše in visoke službe kaj

nizacije na podlagi resolucij vseslovenskega shoda, katere je ves slovenski narod soglasno in navdušeno vsprejel za svoj program, pribijem torej, da ne marate organizacije na narodni podlagi! Več prih.

(Župnim upraviteljem) v Bohinjski Bistrici je namesto dr. Jožefa Grudna imenovan g. kapelan Anton Oblak v Srednjivasi, ki bo excurrando oskrboval župnijo.

(Kanonično umeščen) je bil danes kurat Jernej Primožič na župnijo Goriče.

(V kn. in šk. Alojzijevišče v Ljubljani) so se na novo sprejeli za šolsko leto 1898/99 ti-le dijaki: Drnovšek Ivan iz Zagorja, Bester Lovro iz Ovsiša, Kadunec Frančišek iz Šmarja, Zupančič Valentin iz Most pri Ljubljani, Adlešič Jurij iz Adlešičev, Bukovič Anton iz Vipave, Debevec Ivan iz Begunj pri Cirknici, Dobravec Frančišek iz Radovljice, Gorjanec Martin iz Postojine, Jerman Jakob iz Črnomlja, Kovač Janez iz Postojine, Miklavčič Frančišek iz Poljan nad Loko, Pečarič Frančišek iz Metlike, Pohar Jožef iz Begunj, Prebil Andrej iz Horjula, Primar Janez iz Mar. Dev. v Polju, Trdan Frančišek iz Ribnice, Vodopivec Ivan iz Cerkelj pri Krškem. — Prosilcev je bilo 55.

(Poštne stvari.) Pri poštne uradu v Št. Petru na Krasu so imenovani poštni asistenti Jerko Perić iz Splita, Ante Franić iz Zadra in Franc Globočnik iz Lvova.

(Iz Kamnika.) Že nekaj dni biva v našem mestu in sicer v tukajšnjem samostanu presvetli biskup krški dr. Anton Mahnič. Danes je prisostvoval v župni cerkvi slovesni sv. maši za cesarja. Rad si ogleduje tukajšno krasno okolico in pohaja njene znamenitosti. Bil je že na Starem gradu, v sredo pa v spremstvu sedmerih redovnikov in duhovnikov pri božjepotni cerkvi sv. Primoža na planinah in ondi maševal. V spominski knjigi našli smo pisano, da je leta 1887 bil pri sv. Primožu tudi bivši naš presv. knezoškof Jakob, pa maševal ni. Bil je preteklo sredo krasen izletni dan, Presvetli pa na potu v strmo goro vedno prvi med romarji. — Tujcev imamo, kakor zadnja leta sploh, tudi letos mnogo. Toda neke nadloge pa dosedaj še nikdar ni bilo toliko, kakor letos. Med mnogimi dostojnimi gosti je namreč silno mnogo — Abrahamovičev. Dvomimo pa, da bi Kamnik od njih obogatel. To so ti umazani, dvakrat umazani ljudje; goljufajo, če le morejo; po cesti vpijejo, da je od sile. Pa to še ni najnevarnejše. Kakor se sliši, jim kamniška okolica jako ugaja in ni nemogoče, — ker brez Juda že skoro ne more biti, kjer je kak boljši košček — da bi se ne utegnili tudi tukaj vgnediti. Škilijo menda že okolu sebe, če bi se dalo kako posestvo, kako podjetje pridobiti. Tudi toplice bi jim dišale! Zato kličemo pravočasno, predno je nevarnost pred durmi: Pozor Kamničani! Branimo rodno zemljo, varujmo dedno imetje! Na Bledu imajo že Juda; blejski grad, ena najlepših točk slovenske zemlje — v judovskih rokah! Kako je to bridko domoljubu že pomisliti! Kjerkoli je kako posestvo na slov. zemlji na prodaj, kupil naj bi jo domačin. Ako posameznik

ukrene, je to kleptomanija in dotičnika pošljejo v blaznico. Ako zapravi oseba visokega stanu svoje premoženje po malopridnosti in si konča potem svoje življenje s strihninom ali kroglo, se mu je »zmešalo«.

Ali ni jednaka »blaznost« že splošno razširjena? Ali ni že tako razširjena, da čitatelj z gotovostjo pričakuje, da se bode omenila v vsakem kriminalnem slučaju, ki pride pred sodišče? In ali ni često tako navadna in često tako trivijalna, da se čitatelj zaničljivo nasmeje, ko govore o nji časopisi? Ali ni čudovito, kolikokrat oprostimo »blaznost« jetnika? Nekaj let sem je človeku, ki je koga umoril, skoro nemogoče, da bi ga ne spoznalo sodišče blaznim. Če govori o zvezdah, je blazen; ako je jedno uro pred umorom nervozen in razburjen, je blazen. Če joka radi kake težave, majejo prijatelji z glavami in se bojé, da pri njem »ni vse v redu«. Če je uro po umoru slabe volje, raztresen in razburjen, je brez vsakega vprašanja prismojen.

Resnično, cesar potrebujemo sedaj, niso zakoni proti zločinom, temveč zakoni proti blaznosti. Tu tiči jedro velikega zla.

ne zmore, stori naj to občina, ali naj se osnuje konzorcij, zadruga v ta namen — makari če je »klerikalna«! — kakor prav sedaj delajo v Ljubljani. Tako bodi povsod, tako tudi v Kamniku! Sicer nam bo še to malo zemlje, kar imamo, požrl tujec. Nemci se vsega lotijo pri nas, in — znaša se jim. Mi pa se obotavljamo, pomišljamo ali celó zavidamo, dočim se tujec smeja, ker pšenica cvete na naši zemlji. Torej še enkrat: Pozor pred Judi! Proč golazen judovska!

(Službo okrajnega zdravnika v Cirknici) bo za bolezn. okr. zdravnika dr. Dereani-ja opravljal planinski okr. zdravnik dr. Wiesinger.

(Slovenski kršćansko-socialni delavci in njih prijatelji!) Spominjajte se zastave »Slovenske kršćansko-socialne zveze«, ki se bode slovesno razvila na vseslovenski delavski slavnosti dne 18. septembra t. l. Darove hvaležno vsprejema uredništvo »Glasnika« v Ljubljani.

(Prispevanje za šole.) Upravno sodišče je ob priliki neke pritožbe odločilo, da morajo za šolo ondi, kjer tvori šolsko občino več krajevnih občin, konkurenčnim potom prispevati vse dotične krajevne občine, vendar le v toliko, v kolikor so vsolane v zadevno šolsko občino. Ako ima torej kaka občina le jedno vas vsolano v ono šolsko občino, tedaj prispeva za to šolo toliko, kolikor nanese davčna mera za to vas.

(Zdravje v Ljubljani) od 7. do 18. avgusta: Število novorojencev 24, umrlih 18; mej njimi za vratico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 11. Med njimi so 4 tujci in 8 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: 3 za vratico.

(Goriške novice.) Na predvečer cesarjevega rojstnega dne je bila Gorica razsvetljena. — Dne 17. t. m. je umrla v Šturji pri Ajdovščini učiteljica gdč. Olga Defranceschi, komaj 21 let stara. Na Sv. Goro je zadnje praznike prišlo na tisoče romarjev. — Prevzvišeni knez in nadškof bo birmoval dne 12. septembra v Ročinju. V tej cerkvi je slikar Ivan Grohar okusno preslikal presbiterij. To delo kaže, da mladi umetnik res lepo napreduje. — Pod Čelom pri Bovcu je pogorela Pločijeva hiša; pri tem se je vdušil tudi jednoleten otrok.

(Iredentovska zloba.) Te dni si je izmislil »Piccolo«, da je prijadrala pred Trst italijanska vojna ladija, katero je občinstvo na pobrežju navdušeno pozdravljalo. Ko pa so avstrijski pomorski častniki stopili v čolne, da bi šli pozdravit tujko, je ista obrnila hrbet in odjadrala zopet proč od Trsta. Infamnost te notice je jasna ko dan. Cela stvar je prav po židovsko zlagana, namen je pa ta: izvestni besni fanatiki pač komaj čakajo, da pridejo pred Trst »italijanske vojne oklopnice« in hočejo reči, da bi jih ljudstvo vse drugače navdušeno pozdravilo, kakor pa je nedavno avstrijsko brodovje. Ako bi take stvari prihajale od resniše strani, kot je »Piccolo«, bi se moralo smatrati za izzivanje najnevarniše vrste in to izpoznavajo menda tudi na vse to molčeče tržaške oblasti.

(Državne sadjarske razstave) na Dunaju od 1. do 9. oktobra t. l. vdeleži se tudi Kranjska kmetijska družba ter poskrbi, da bo na razstavi dežela zastopana.

(Ogenj.) Kakor nam poročajo, je dne 18. t. m. ob pol 12. uri opoludne pogorelo posestvo Frančišča Dolenca, domače Štrufarja na Dolenji Dobravi, in hiša sosedova. Zažgali so otroci, ki so zakurili pod kozolcem.

(Nezgoda.) Iz Sore: Dne 17. t. m. se je v Goriški tvornici pri Medvodah ponesrečil osemnajstletni Valentin Košenina. Ubožec se spodtakne, pade proti kolesu, kojega drog mu trebuh predere. Umril je previden v dveh urah.

(Nesreča pri vojaških vajah.) Na cesarjev rojstni dan dne 18. avgusta je korakal aradski polk preko mostu čez reko Temes na Ogorskem. Tisti hip se pa udere most in osemdeset vojakov pade v deročo reko. Večina jih je vendar priplaval na breg, toda devetnajst jih je utonilo.

Društva.

(Št. Peterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metod) letošnji občni zbor vršil se je pri prav obilni udeležbi. Zanimanje za podružnici jelo je zopet prav živahno postajati, kar očitno kaže izid izvolitve novega odbora, kateri se je v prvi odborovi seji sledeče konstituiral: Predsednici žen-

skega odbora bila je z velikim navdušenjem in vzklikom izvoljena preblagorodna gospa Vera dr. Šlajmer-jeva; podpredsednicam gospa M. Grošelj; blagajnicam gospa Marija Terček; blagajnici namestnicam gospodična Mici Rutar; tajnicam gospodična Helena Bavdek; tajnici namestnica gospodična Ana Stupica; odbornicam: gospodična Josipina Porenta, gospe Marija Furlan, Marijan Sajovic in Marija Vrančič; pregledovalkama računov gospe Marija Poljanec in Franja Mulaček. — Pri moški podružnici bil je zopet z burnim odobravanjem in jednoglasno izvoljen predsednikom dosednji velezaslužni in priljubljeni preds. pred. g. Martin Malenšek, podpredsednikom gosp. Viktor Rohrman, drugim podpredsednikom gospod Franžan, blagajnikom pred. gosp. Franc Pavlič, blagajnikom namestnik gosp. Ivan Bonač, tajnikom gosp. Franjo Mulaček, tajnikom namestnik gosp. Jakob Furlan; odbornikom gg. Milan Kozak, Ivan Globočnik in Ferko Omejec. Novi odbor začel je takoj svoje delovanje, ter sklenil, da priredite podružnici v proslavo 50letnega slavnega vladanja našega presvetlega vladarja cesarja Josipa I. veliko slavnostno veselico dne 11. septembra t. l. na vrtu g. Franc Ferlinca restavracije na Cesarja Josipa trgu. Ker so se podružnici glede svoje veselice ozirale dosedaj na vsa druga slovenska slavna društva, katera so v teku letošnje letne serije prirejala svoje veselice, je želeli, da se tudi vsa ona slavna društva, katera nameravajo prirediti svoje veselice, blagohotno ozirajo na to naznanjeno podružnično veselico in ji v temu oziru pomorejo do popolnega vspeha.

Gospodarska organizacija.

Posojilnica in hranilnica v Poljanah nad Škofjo Loko imela je v mesecu juliju prejemkov gld. 10.895-75 izdatkov » 7.948-71

toraj denarnega prometa gld. 18.844-46 Hranilnih vlog se je vložilo gld. 8580-27, vzdignilo gld. 5157-59 in je stanje gld. 147.401-74. Posojil se je dalo gld. 2580—, vrnilo pa gld. 230— in je stanje gl. 76.057.—. Naloženega denarja ima posojilnica in hranilnica gld. 76.057.—. Članov pa 218.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 19. avgusta. »W. Abendpost« piše: »Slavnost cesarjevega rojstvenega dne ostane vsem v trajnem spominu; bil je dan pravega veselja in radosti. Vseh 50 let niso avstrijski narodi tako slovesno praznovali tega dne. V vseh mestih in vaseh, v središčih prometa in v tihih dolinah, v pogorskih seliščih in ob obalah morja, povsod so včeraj odmevali veseli klici: »Naš preljubljeni cesar naj živi!« Pa tudi zunaj državnih meja po vsej Evropi in po vsem svetu, koder bivajo Avstrijci, so se spominjali rojstvenega dne. Z veseljem zadoščenjem opazujemo, da so v ljubezni do prevzvišenega vladarja vsi državljani jeden bratski narod, da utihnejo vse politične razlike in socialna nasprotja, kedar treba pokazati zvesto udanost cesarju.

Dunaj, 19. avgusta. Bolezen nadškofa dr. Angererja je vedno hujša, moči ginevajo.

Budimpešta, 19. avgusta. Ogorski listi poročajo, da je avstrijska vlada ugodila vsem zahtevam Mažarov glede nagodbe.

Novi Sandec, 19. avgusta. Pri večrajšnji konečni obravnavi zaradi protizidovskih izgrediv sta bila dva zaradi tatvine obsojena na triletno, oziroma dvamesečno ječo in deset oseb zaradi javnega nasilstva in tatvin na 3 do 10 tednov težke ječe, poostrene s postom.

Cetinje, 19. avgusta. Cesar Franc Jožef se je knezu Nikoli za njegovo čestitko povodom rojstvenega dne prav srčno zahvalil.

Mogunoiya, 20. avgusta. Danes zjutraj je došel nemški cesar. Na nagovor nadžupana je odgovoril, da se je trdno odločil, nadaljevati delo velikega svojega očeta in z vsemi močmi delovati za mir.

Nauheim, 19. avgusta. Hesenski veliki vojvoda se je s soprogo semkaj pripeljal ter obiskal cesarico Elizabeto.

Rim, 19. avgusta. Poslanec Vigla predsednik odbora za turinsko razstavo je dejal pri banketu v svojem govoru: Moje misli hite v Trst, ki je kri od naše krvi, ki je vglobljen v naše živ-

ljenje, ki nam pripada in ki bo v bližnji prihodnosti tudi z nami politično združen. Vladni krogi ne odobravajo teh besed, pa govornika izgovarjajo, da so bile te besede le lapsus linguae (1).

Rim, 19. avgusta. Uradni list objavlja dekret, s katerim se prekliche obsedno stanje v pokrajinah Arezzo in Siena.

Pariz, 19. avgusta. Vojaški guverner Zurlinden je imenoval v afəri Esterhazy vojaško sodišče, kateremu predsednik je general Florentin. Dan obravnave še ni določen.

Carigrad, 19. avgusta. Srbski poslanik je prosil pri turški vladi za koncesijo železnične zveze z rumunsko-srbsko črto Bukarešt-Tura-Severin-Niš do turške meje preko Skadra do Sv. Ivana di Medua. Daljava črte na turški zemlji znaša 350 km.

Pariz, 19. avgusta. „Temps“ poroča iz Madrida, da bodo mirovna pogajanja dolga. Opozicijske stranke zahtevajo, da se snide parlament, kar se utegne zgoditi sredi septembra. Španija se bode sklicevala na to, da je bil mirovni zapisnik podpisan dne 12. avgusta popoldne in da se je Manila pozneje udala.

Newyork, 20. avgusta. 100.000 ameriških vojakov je bilo razpuščenih.

Važno naznanilo. V vsaki hiši naj bi imeli najboljšee domače zdravilo dr. Rose-jev balzam za želodec in praško domače mazilo. Oboje je dobiti tudi v tukajšnjih lekarnah.

Splošno priznano
je kot najboljšee odvajalno in prebavljivo sredstvo

Sagrada Malaga - vino.
Cena 1 vel. steki. 1 glđ. 20 kr. Dobiti je v deželni lekarni pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani, 165 1 22
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefon šte. 68.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 506,2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
19. 9 zvečer	739 1	21,0	brezv.	jasno	
20. 7. zjutraj	740 1	16,4	brezv.	soparno	0 0
2. popol.	739 3	28 4	sl. vzvzh.	jasno	

srednja večerajšnja temperatura 21 4°, za 2 9° nad no. maston.

Tržne cene v Ljubljani
dné 20. avgusta.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 50	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	7 20	Surovo maslo,	80
Ječmen,	6 20	Jajce, jedno,	2 5
Oves,	6 50	Mleko, liter,	9
Ajda,	10	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 70	Telečje,	58
Koruz,	6 40	Svinjsko,	68
Krompir,	2 80	Koštrunovo,	36
Leča, liter,	12	Piščanec,	40
Grah,	10	Golob,	15
Fižol,	6	Seno, 100 kgr.,	90
Maslo, kgr.,	1	Slama, 100	90
Mast,	70	Drva trda, 4 kub.m.	6 60
Špeh svež,	68	„ mehka, 4 „	4 50

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V vročem letnem času
je priporočati dobro in ugajajoče
osveževalno in mizno pijačo
pripravno za primešanje vinu, konjaku ali sadnim sokovom, za to opozarjamo na

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

Ta pijača vpliva ohladilno in oživa, očee, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je ta pijača pravo krepilo (VIII.) 1 34

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Kovaške učence
sprejme takoj
Peter Keršič,
kovaški mojster v Spodnji Šiški.

Tomo Tollazzi

iz Logatca

toplo priporoča iz svoje zaloge 566 3-1

pristna vina

na primer laška, istrijska itd.

Postrežem tudi rad z vzorci.

V hiši št. 72 na Poljanski cest oddá se

gostilna in stanovanja

in sicer 4 stanovanja takoj, 5 stanovanj s 1. novembrom. — Natančneje se izve pri hišnem gospodarju Eliji Predoviću, Poljanski trg šte. 5 554 2

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštranc, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrjenje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar.

Sv. Petra cesta šte. 27.

302 20-9

Zaradi naprave kamnitega oltarja je v Radoljici za 110 glđ. na prodaj prav dobro ohranjen, 5 metrov visok

lesen gotičen oltar,

delo Vurnika starejšega. 566 3-1

Cerkvene muzikalije

prodajo se za polovico cene, namreč:

1. 10 lat. maš; 2. 1 „Requiem“; 3. 36 „Tantum ergo“; 4. 1 „Te Deum“; 5. „Asperges me“ et 3 „Ecce sacerdos magnus“; 6. 5 „hymen za sv. R. Telo“; 7. 20 Marijinih pesem; 8. 15 obhajilnih pesem. — Vse letinske maše so deloma domačih, deloma tujih skladateljev, lahko izpeljive. Vse skupaj je stalo čez 14 glđ., sedaj samo 7 glđ.

Matej Vurnik,

orglavec v Št. Vidu pri Zatičlani.

564 2-1

Ivan Kordik,

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14,

priporoča svojo zalogo z

drobnino in igračkami

na debelo in drobno.

Za gostilničarje veliko zalogo jedilnega orodja z roženim, koščenim ali poniklanim ročajem.

Prodaja iz alpaka in alpaka-srebra svečnikov, namiznega in cerkvenega orodja od c. kr. priv. dunajske tovarne W. Bachmann & Comp., katera jamči za 10letno trpežnost in trajno posrebrjenje.

S posebno nizkimi cenami postreže trgovce s potrebščinami za krojače, črevljarje in sedlarje.

S spoštovanjem

Ivan Kordik.

549 8-4

Prečastiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom uljudno naznanjam, da sem od praznika presv. Rešnjega Telesa dalje znižala ceno pristnim čebelnovoščenim svečam pri Ko za 20 kr., tako da velja odslej Ko samo glđ. 2 50, koje je preje veljalo glđ. 2 70.

Nadejajoča se blagohotnega uvaževanja se uljudno priporočam.

Velespoštovanjem

Zofija Bernard - Šupeuc.
v Ljubljani, Prešernove (Slonove) ulice.

Nova hiša v Ljubljani

s štirim stanovanji in z vrtom, pripravna za kako obrt, je na prodaj po jako nizki ceni ter pod ugodnimi pogoji 560 3-3
Več pové upravištvo »Slovenca«.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni roji za žito v natančni izvršitvi. Šušilnice za sadje in zelenjavo. — Škopilnice proti peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč, kakor hidravlične [vedvodne] preše). — Slamozernice, katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!

Zastopniki se iščejo. 66 20-11

Učenca,

ki je dobro dovršil ljudsko šolo in je posebno dober v računstvu, vsprejme takoj pod jako ugodnimi pogoji.

Tomo Tollazzi,

551 2-2

trgovec v Dolenjem Logatcu.

Novo ustanovljena in novourejena domača stavbinska in umetna steklarija

tvrdke 503 49

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg Figovec

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s katedralnim steklom ali s svincom obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom za umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpreprostejšega do najčnejšega dela — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, podoče, okviri za podoče itd.

Prezema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 glđ., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV, 30.

Za Marijine družbe!

Pri predstojništvu dekliške Marijine družbe v Škofji Loki se dobiva:

1. Otrok Marijin,

opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.

2. Najboljša mati,

molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rudečo obrezo 45 kr.

3. Po Mariji k' Jezusu!

obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usnju z zlato obrezo 1 gld. 5 kr. 422 10—10

4. Posvečenje,

100 izvodov 1 gld.

Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navrže primerno število izvodov. Tudi ista družbam rada oskrbuje sprejemnic in svetinje s slovenskim besedilom.

Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnici katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).

Vkusna iv. Bonačeva vezava in nizka cena!

Lepa vsebina v čistem jeziku!

Lep tisk in pripravna oblika!

Vožnje karte in tovorni listi

AMERIKO.

312 6 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta šte. 4, pritličje na levo. 362 25—10

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij

v Ljubljani, Opekarska cesta 6l

preje Igriške ulice 15 33

prporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprosteje do najfineje, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Prostovoljna razprodaja.

S tem se naznanja, da se bode v nedeljo, dné 21. avgusta t. l., ob 3. uri popoldne na graščini Šinkov Turn pri Mengšu vršila

prostovoljna razprodaja otave in živine

in v ponedeljek, dné 29. avgusta t. l., ob 9. uri zjutraj, in ako potreba tudi prihodnje dni, pa

prostovoljna razprodaja

k tej graščini spadajočih

travnikov, njiv in gozdov.

Natančnejša pojasnila podala se bodo v ponedeljek, dné 29. t. m. pri razprodaji.

Šinkov Turn. dné 13. avgusta 1898.

555 3—3

Puškár

563 1

Franc Kaiser,

Šelenburgove ulice št. 6, Ljubljana,

se uljudno prporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano domače zdravilo, ki poživlja okus in rahlo odvaža. Ako se redno rabi, ureja želodčevo delavnost prav zanesljivo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste obrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.

V puščah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

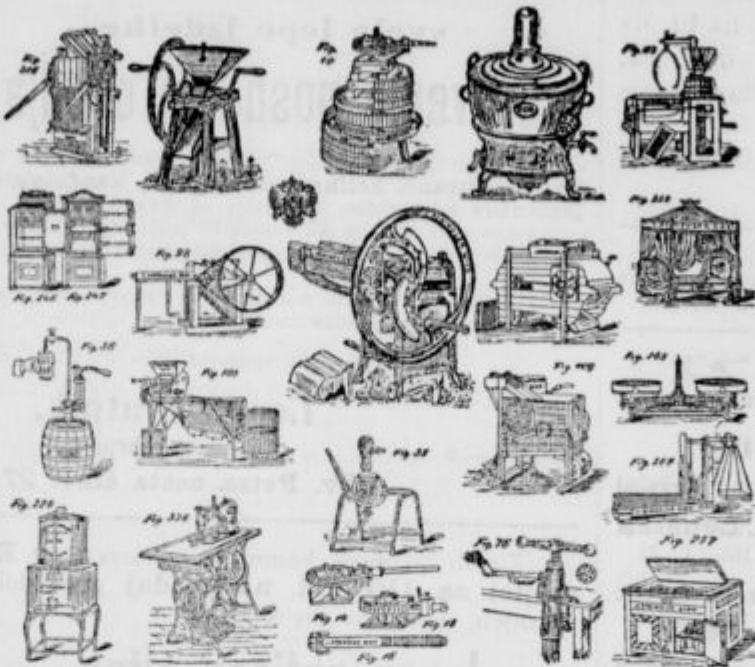
Svarilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpišana varstvena znamka.

Glavna zaloga: lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, vogal Šporkerjeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih G. Piccoli, Ub. pl. Trnkóczy, M. Mardetschláger, J. Mayer in vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 187 26—9

Janez Schindler

c. kr. imetnik privilegijev

na Dunaju, III., 1., Erdbergstrasse 12

razpošilja brezplačno in franko

cenike v slovenskem jeziku

(528) z več ko 300 podobami (10-2)

raznovrstnih strojev in orodja za poljedelstvo, vinogradarstvo itd.

Ceneje ko povsod drugej.

Za blago jamčim, dajem na poskušnjo, olajšujem plačevanje!

Iščem krščanskih agentov.

Obrniti se je naravnost na

Jan. Schindlerja, Dunaj,

III., 1., Erdbergstrasse 12.

Orožna tovarna Steyer

224 13

Samozastopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.

Dobra delavnica za poprave.

Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji cenli bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se prporoča S1 52-30

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

prporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejmlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno.

265 19

Dürkopp-ova
Diana - koleša

presegajo vsa druga
po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u 205 24-28
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje! 221 50-22

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Št. 8835. 547 2-2

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem Mestu z dvoletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

devet deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1898 99, katero se prične dné 4. novembra 1898.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja in so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 24. septembra 1898

izročiti vodstvu kranjske kmetijske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrditev o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovršé to šolo, le dve leti vojaške prezentne službe.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 6. avgusta 1898.

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverci

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratêrjem, zavodom, samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 150 litrov finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in pri vseh drugih večjih naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za izdelovanje mlekarskih oprav tverdke Kleiner & Fleischmann v Döblingu pri Dunaju.

Cenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na Laverco ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostilni „Monakovo“ (pri Lozarju) v Ljubljani. Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

486 6-6

Prva največja kranjska tverdka.

Fran Primožič,
jermenar in sedlar
Sv. Petra cesta 34
Ljubljana,

riporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo. 471 50-13

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Grčar & Mejač,

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9

priporočata:

Obleke za gospode. 507 6-5

Površnike.

Haveloke.

Sacco iz listra ali grebenaste tkanine.

Telovnike za pranje.

Otroško obleko.

Splah vse v zalogi nahajajoče predmete po znižanej cent.

Kave ni treba doma žgati!

Pred kratkim ustanovljena 513 12-10

„Delniška družba za žganje kave

na Reki“

preskrbela je svoje podjetje za žganje kave s posebnim patentovanim izvajanjem, katero opravičeno uživa „svetovno slavo“, kar je iz dveh nastopno navedenih vzrokov razvidno:

Prvič:

ostanejo kavi
vsi
neprecenljivi
sestavni deli
neskrčeni in

drugič:

pridobi kava
po tem načinu
žganja v
velikanski meri
na okusu,

katera svojstva jej tudi ostanejo, ako dalje časa leži.

Več izvestij najslavitejših kemikov potrjujejo zgoraj navedene trditve, o katerih istinosti se lahko vsaka hišna gospodinja sama prepriča, ako kupi za poskušnjo.

Priporočamo troje finih, izbranih in priljubljenih vrst:

Portoriko karakter kilo gld. 2-20,
Java " " " 1-80,
San Paolo " " " 1-60.

Jeglič & Leskovic,

Jurčičev (Prešernov) trg št. 1.

Važno za vsako hišno gospodinjjo!

Udano podpisana si usoja slavnemu občinstvu naznaniti, da je v svoji lastni hiši

v Prešernovih ulicah št. 52 otvorila restavracijo pri „Levu“

ter se boče trudila slav. občinstvo z dobrimi mrzlimi in gorkimi jedili, kakor tudi s posebno dobrim vinom in vrhniškim pivom postreči.

Spoštovanjem

Marija Borštnik.

562 3-1

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 23

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja
Reseljeva cesta št. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta št. 6.
priporoča svojo največjo zalogo 234 30-22

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo
stavbene kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznano najboljša in preiskušena kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Puch, Styria
(najboljša)
Columbia
Helical-
Premier

Svetovnoznana
angleška
210 12 kolesa
iz orožne tovarne
B. S. A.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK 564 20-1

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastonj.

Odvetnik

dr. Josip Furlan

otvoril je svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Gospodske ulice šte. 17 a.

567 1-1

Dunajska borza.

Dne 19. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 55 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 40 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 60 »
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 » 25 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 65 »
Ogerska kronska renta 4%, 200	98 » 60 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	360 » — »
London vista	120 » — »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 80 »
20 mark	11 » 74 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 54 »
Italijanski bankovci	44 » 20 »
C. kr. cekini	4 » 63 »

Dne 19. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	192 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 40 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 » 75 »
Dunavske vravnave srečke 5%	129 » 75 »
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 » 60 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem. kred. banke 4%	98 » 50 »
Prijotitetne obveznice državne železnice	225 » 75 »
» južne železnice 3%	181 » 25 »
» južne železnice 5%	127 » 20 »
» dolenskih železnic 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	203 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 50 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 » 50 »
Salmove srečke, 40 gld.	81 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	79 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	58 » — »
Ljubljanske srečke	23 » — »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3400	— » — »
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	440 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 » 25 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	111 » — »
Montanska družba avstr. plan.	164 » 95 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 » — »
Papirnih rubljev 100	126 » 87 1/2 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.